

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
MESLEKÎ VE TEKNİK EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

GÜZEL SANATLAR LİSESİ

TÜRK SANAT MÜZİĞİ KORO DERSİ

10, 11 ve 12. Sınıflar Öğretim Programı

2022

İÇİNDEKİLER

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI 3

1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI	3
1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ	3
1.2.1. Değerlerimiz	4
1.2.2. Yetkinlikler	4
1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI	5
1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI	6

2. TÜRK SANAT MÜZİĞİ KORO DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI 7

2.1. TÜRK SANAT MÜZİĞİ KORO DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI	7
2.2. TÜRK SANAT MÜZİĞİ KORO DERSİNE ÖZGÜ BECERİLER	7
2.3. TÜRK SANAT MÜZİĞİ KORO DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	8
2.4. KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU	9

3. TÜRK SANAT MÜZİĞİ KORO DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI 11

3.1. KAZANIMLARIN YAPISI	11
3.2. SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	12
10. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	12
11. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	16
12. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	20

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Bilim ve teknolojiye yaşanan hızlı değişim, bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçları, öğrenme öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeler bireylerden beklenen rolleri de doğrudan etkilemiştir. Bu değişim; bilgi üretebilen ve bu bilgiyi hayatta işlevsel olarak kullanabilen, problem çözebilen, eleştirel düşünelebilen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen, topluma ve kültüre katkıda bulunabilen bir bireyi tanımlamaktadır. Öğretim programları; bu niteliklere sahip bireylerin yetişmesine hizmet edecek şekilde salt bilgi aktarmaktan ziyade bireysel farklılıkları dikkate alan, değer ve beceri kazandırma hedefli, sade ve anlaşılır bir yapıda hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda bir taraftan farklı konu ve sınıf düzeylerinde sarmal bir yaklaşımla tekrar eden kazanım ve açıklamalara, diğer taraftan bütünsel ve bir kerede kazandırılması hedeflenen öğrenme çıktılarına yer verilmiştir. Bu kazanım ve açıklamalar ile öğrenme çıktıları ilgili disiplinin yetkin, güncel ve geçerli olduğunu; eğitim öğretim sürecinin hayatla doğrudan ilişkili şekilde tasarlandığını gösterir niteliktedir. Bu kazanımlar ve bu kazanımların sınırlarını belirleyen açıklamalar; sınıflar ve eğitim kademeleri düzeyinde değerler, beceriler ve yetkinlikler perspektifinde bütünlük sağlayan bir bakış açısıyla yalın bir içeriğe işaret etmektedir. Böylelikle üst bilişsel becerilerin kullanımına yönlendiren, anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan, sağlam ve önceki öğrenmelerle ilişkilendirilmiş, diğer disiplinlerle ve günlük hayatla değerler, beceriler ve yetkinlikler çerçevesinde bütünleşmiş bir öğretim programları toplamı oluşturulmuştur.

1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI

Öğretim programları, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları" ile "Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri" esas alınarak hazırlanmıştır.

Eğitim öğretim programlarıyla sürdürülen tüm çalışmalar; okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim seviyelerinde birbirini tamamlayıcı bir şekilde aşağıdaki amaçlara ulaşmaya yöneliktir:

1. Okul öncesi eğitimi tamamlayan öğrencilerin bireysel gelişim süreçleri göz önünde bulundurularak bedensel, zihinsel ve duygusal alanlarda sağlıklı şekilde gelişimlerini desteklemek
2. İlkokulu tamamlayan öğrencilerin gelişim düzeyine ve kendi bireyselliğine uygun olarak ahlaki bütünlük ve öz farkındalık çerçevesinde, öz güven ve öz disipline sahip, gündelik hayatta ihtiyaç duyacağı temel düzeyde sözel, sayısal ve bilimsel akıl yürütme ile sosyal becerileri ve estetik duyarlılığı kazanmış, bunları etkin bir şekilde kullanarak sağlıklı hayat yönelimli bireyler olmalarını sağlamak
3. Ortaokulu tamamlayan öğrencilerin ilkokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimsemiş, haklarını kullanan ve sorumluluklarını yerine getiren, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nde (TYÇ) ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzeydeki beceri ve yetkinlikleri kazanmış bireyler olmalarını sağlamak
4. Liseyi tamamlayan öğrencilerin ilkokulda ve ortaokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimseyip hayat tarzına dönüştürmüş, üretken ve aktif vatandaşlar olarak yurdumuzun iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunan, TYÇ'de ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzeydeki beceri ve yetkinlikleri kazanmış, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yükseköğretime, bir mesleğe ve hayata hazır bireyler olmalarını sağlamak

1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ

Eğitim sistemimizin temel amacı değerlerimiz ve yetkinliklerle bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmektir. Bilgi, beceri ve davranışlar, öğretim programlarıyla kazandırılmaya çalışılırken değerlerimiz ve yetkinlikler bu bilgi, beceri ve davranışlar arasındaki bütünlüğü sağlamaktadır. Değerlerimiz, toplumumuzun millî ve manevi kaynaklarından damıtılarak dünden bugüne ulaşmış ve yarınlara aktarılabilecek öz mirasımızdır.

Yetkinlikler ise bu mirasın hayata ve insanlık ailesine katılmasını ve katkıda bulunmasını sağlayan eyleme dayalı becerilerimizdir. Bu yönüyle değerlerimiz ve yetkinlikler birbirinden ayrılmaz bir şekilde teori ve pratik bütünlüğünü sağlayan asli parçamızı oluşturmaktadır. Güncellik içinde öğrenme öğretme süreçleriyle kazandırmaya çalıştığımız bilgi, beceri ve davranışlar ise bizi biz yapan değerlerimizin ve yetkinliklerin günün şartları içinde görünürlük kazanma araç ve platformlarıdır; günün şartları içinde değişiklik gösterebilir yapısıyla arızidir ve bu sebeple sürekli gözden geçirmelerle güncellenerek yenilenmektedir.

1.2.1. Değerlerimiz

Değerlerimiz öğretim programlarının perspektifini oluşturan ilkeler toplamıdır. Kökleri geleneklerimiz ve dünümüz içinde bulunmakta, gövdesi ve dalları bu köklerden beslenerek bugünüme ve yarınlarımıza uzanmaktadır. Temel insani özelliklerimizi oluşturan değerlerimiz, hayatın rutin akışında karşılaştığımız sorunlarla başa çıkmada eyleme geçmemizi sağlayan gücün kaynağıdır.

Bir toplumun geleceği, değerlerini benimseyen ve bu değerleri sahip olduğu yetkinliklerle ete kemiğe büründüren insanlara bağlıdır. Bundan dolayı eğitim sistemimiz, her bir üyesine uygun ahlaki kararlar alma ve bunları davranışlarında sergileme yeterliliğini kazandırmayı amaçlamaktadır. Eğitim sistemi sadece akademik açıdan başarıya odaklanan, belirlenmiş bazı bilgi, beceri ve davranışları kazandıran bir yapı değildir. Asli görevi temel değerleri benimsemiş bireyler yetiştirmektir; yeni neslin değerlerini, alışkanlıklarını ve davranışlarını etkileyebilmelidir. Eğitim sistemi, değerleri kazandırma işlevini eğitim programlarını da kapsayan eğitim ortamıyla yerine getirir. Eğitim programı; öğretim programları, öğrenme öğretme ortamları, eğitim araç gereçleri, ders dışı etkinlikler, mevzuat gibi eğitim sisteminin tüm unsurları göz önünde bulundurularak oluşturulur. Bu anlayışla değerlerimiz öğretim programlarında ayrı bir program veya öğrenme alanı, ünite, konu vb. olarak görülmemiştir. Tam aksine bütün eğitim sürecinin nihai gayesi ve ruhu olan değerlerimiz, öğretim programlarının her birinde ve her bir biriminde yer almıştır.

Öğretim programlarında yer alan kök değerler; adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverliktir. Bu değerler, öğrenme öğretme sürecinde hem kendi başlarına hem ilişkili olduğu alt değerlerle hem de öteki kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.

1.2.2. Yetkinlikler

Eğitim sistemimiz yetkinliklerde bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip karakterde bireyler yetiştirmeyi amaçlar. Öğrencilerin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde kişisel, sosyal, akademik ve iş hayatlarında ihtiyaç duyacakları beceri yelpazeleri olan yetkinlikler TYÇ'de belirlenmiştir. TYÇ, sekiz anahtar yetkinlik belirlemekte ve bunları aşağıdaki gibi tanımlamaktadır:

1. Ana dilde iletişim: Kavram, düşünce, görüş, duygu ve olguları hem sözlü hem de yazılı olarak ifade etme, yorumlama (dinleme, konuşma, okuma, yazma); eğitim ve öğretim, iş yeri, ev, eğlence gibi her türlü sosyal ve kültürel bağlamda uygun ve yaratıcı bir şekilde dilsel etkileşimde bulunmadır.

2. Yabancı dillerde iletişim: Çoğunlukla ana dilde iletişimin temel beceri boyutlarını paylaşmakta olup duygu, düşünce, kavram, olgu ve görüşleri hem sözlü hem yazılı olarak kişinin istek ve ihtiyaçlarına göre eğitim ve öğretim, iş yeri, ev, eğlence gibi uygun bir dizi sosyal ve kültürel bağlamda anlama, ifade etme ve yorumlama becerisine dayalıdır. Yabancı dillerde iletişim, aracılık etme ve kültürler arası anlayış becerilerini de gerektirmektedir. Dinleme, konuşma, okuma ve yazma boyutları bireyin yeterlilik seviyesi, sosyal ve kültürel geçmişi, çevresi, ihtiyaçları ve ilgilerine bağlı olarak farklı diller arasında değişiklik gösterecektir.

3. Matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler: Günlük hayatta karşılaşılan bir dizi problemi çözmek için matematiksel düşünme tarzını geliştirme ve uygulamadır. Sağlam bir aritmetik becerisi üzerine inşa edilen süreç, faaliyet ve bilgiye vurgu yapmaktadır. Matematiksel yetkinlik, düşünme (mantıksal ve uzamsal düşünme) ve sunmanın (formüller, modeller, kurgular, grafikler ve tablolar) matematiksel modlarını farklı derecelerde kullanma beceri ve isteğini içermektedir.

Bilimde yetkinlik, soruları tanımlamak ve kanıta dayalı sonuçlar üretmek amacıyla doğal dünyanın açıklanmasına yönelik bilgi varlığına ve metodolojiden yararlanma beceri ve arzusuna atıfta bulunmaktadır. Teknolojide yetkinlik, algılanan insan istek ve ihtiyaçlarını karşılama bağlamında bilgi ve metodolojinin uygulanması olarak görülmektedir. Bilim ve teknolojide yetkinlik, insan etkinliklerinden kaynaklanan değişimleri ve her bireyin vatandaş olarak sorumluluklarını kavrama gücünü kapsamaktadır.

4. Dijital yetkinlik: İş, günlük hayat ve iletişim için bilgi iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılmasını kapsamaktadır. Söz konusu yetkinlik; bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alışverişi için bilgisayarların kullanılması ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulması gibi temel beceriler yoluyla desteklenmektedir.

5. Öğrenmeyi öğrenme: Bireyin kendi öğrenme eylemini etkili zaman ve bilgi yönetimini de kapsayacak şekilde bireysel olarak veya grup hâlinde düzenleyebilmesi için öğrenmenin peşine düşme ve bu konuda ısrarcı olma yetkinliğidir. Bu yetkinlik, bireyin var olan imkânları tanıyarak öğrenme ihtiyaç ve süreçlerinin farkında olmasını ve başarılı bir öğrenme eylemi için zorluklarla başa çıkma yeteneğini kapsamaktadır. Yeni bilgi ve beceriler kazanmak, işlemek ve kendine uyarlamak kadar rehberlik desteği aramak ve bundan yararlanmak anlamına da gelir. Öğrenmeyi öğrenme; bilgi ve becerilerin ev, iş yeri, eğitim öğretim ortamı gibi çeşitli bağlamlarda kullanılması ve uygulanması için önceki öğrenme ve hayat tecrübelerine dayanılması yönünde öğrenenleri harekete geçirir.

6. Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler: Kişisel, kişiler arası ve kültürler arası yetkinlikleri içermektedir. Bireylerin farklılaşan toplum ve çalışma hayatına etkili ve yapıcı biçimde katılmalarına imkân sağlayacak, gerektiğinde çatışmaları çözecek özelliklerle donatılmasını sağlayan tüm davranış biçimlerini kapsar. Vatandaşlıkla ilgili yetkinlik ise bireyleri toplumsal ve siyasal kavram ve yapılarla ilişkin bilgiyle, demokratik ve aktif katılım kararlılığıyla medeni hayata tam olarak katılmaları için donatmaktadır.

7. İnisiyatif alma ve girişimcilik: Bireyin düşüncelerini eyleme dönüştürme becerisini ifade etmektedir. Yaratıcılık, yenilik ve risk almanın yanında hedeflere ulaşmak için planlama yapma ve proje yönetme yeteneğini de içerir. Bu yetkinlik, herkesi sadece evde ve toplumda değil, işlerine ait bağlam ve şartların farkında olabilmeleri ve iş fırsatlarını yakalayabilmeleri için aynı zamanda iş hayatında da desteklemekte; toplumsal ve ticari etkinliklere girişen veya katkıda bulunan kişilerin ihtiyaç duydukları daha özgün bilgi ve beceriler için de bir temel teşkil etmektedir. Etik değerlerin farkında olmayı ve iyi yönetimi desteklemeyi de kapsar.

8. Kültürel farkındalık ve ifade: Müzik, sahne sanatları, edebiyat ve görsel sanatlar dâhil olmak üzere çeşitli kitle iletişim araçları kullanılarak görüş, deneyim ve duyguların yaratıcı bir şekilde ifade edilmesinin öneminin takdiridir.

1.3. ÖĞRETİM PROGRAMINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Her birey birbirinden farklı kişisel özelliklere sahiptir. Bu sebeple öğretim programlarının ve buna bağlı olarak ölçme ve değerlendirme sürecinin “herkese uygun”, “herkes için geçerli ve standart” olması insan doğasına tersdir. Dolayısıyla ölçme ve değerlendirme sürecinde azami çeşitlilik ve esneklik anlayışıyla hareket edilmesi şarttır. Öğretim programları bu açıdan bir yol göstericidir. Öğretim programlarından ölçme ve değerlendirmeye ait bütün unsurları içermesini beklemek gerçekçi bir yaklaşım değildir. Eğitimde çeşitlilik; birey, eğitim düzeyi, ders içeriği, sosyal ortam, okul imkânları vb. iç ve dış dinamiklerden ciddi şekilde etkilendiği için ölçme ve değerlendirme uygulamalarının etkililiğini sağlamada öncelik öğretim programlarında değil, eğitim uygulayıcılarında ve öğretmenlerdedir. Bu noktada özgünlük ve yaratıcılık öğretmenlerden temel beklentidir.

Bu bakış açısından hareketle öğretim programlarında ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yön veren ilkeleri aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür:

1. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, bu çalışmalarda kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.
2. Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılabilecek ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmez, sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yönteminde gereken teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır.

3. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil, izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.
4. Bireysel farklılıklardan dolayı bütün öğrencileri kapsayan, bütün öğrenciler için genelgeçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme yönteminden söz etmek uygun değildir. Öğrencilerin akademik gelişimi tek bir yöntem veya teknikle ölçülüp değerlendirilmez.
5. Eğitim sadece “bilme (düşünce)” için değil, “hissetme (duygu)” ve “yapma (eylem)” için de verilir; dolayısıyla eğitimde sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez.
6. Çok odaklı ölçme ve değerlendirme esastır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.
7. Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır.

1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Öğretim programları geliştirilirken insanın çok yönlü gelişim özelliklerine dair bilimsel bilgi ve birikim dikkate alınarak bütün bileşenler arasında ahengi gözetilen bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu bağlamda bazı temel gelişim ilkelerine değinmek yerinde olacaktır.

Öğretim programları, insanın gelişiminin belirli bir dönemde sonlanmadığı ve hayat boyu sürdüğü ilkesi ile hazırlanmıştır. Bu sebeple öğretim programlarında bireylerin yaş dönemlerine dair gelişim özellikleri gözetilerek destekleyici önlemler alınması önerilmektedir.

Gelişim, hayat boyu sürer fakat tek ve bir örnek yapıda değildir. Evreler hâlinde ilerler ve her evrede bireylerin gelişim özellikleri farklıdır. Evrelerin başlangıç ve bitişleri de homojen değildir. Programlar bunu olabildiğince göz önünde bulunduran bir hassasiyetle yapılandırılmıştır. Programların amaç ve kazanımlarını gerçekleştirme sürecinde gerekli uyarlamaların öğretmen tarafından yapılması beklenir.

Gelişim dönemleri ardışık ve değişmeyen bir sıra izler. Her evrede olup bitenler takip eden evreleri etkiler. Öte yandan bu ardışıklık basitten karmaşığa, genelden özele ve somuttan soyuta doğru gelişim gibi belirli yönelimlerle karakterize edilir. Program geliştirme sürecinde söz konusu yönelimler hem bir alandaki yeterliliği oluşturan kazanım ve becerilerin ön şart ve ardılığı noktasında dikkate alınmış hem de derslerin sınıf düzeyinde dağılımı ve birbirleriyle ilişkilerinde göz önünde bulundurulmuştur.

Öğretim programlarında insan gelişiminin bir bütün olduğu ilkesi ile hareket edilmiştir. İnsanın farklı gelişim alanlarındaki özellikleri birbirleri ile etkileşim hâlinindedir. Söz gelimi dil gelişimi düşünce gelişimini etkiler ve düşünce gelişiminden etkilenir. Bu sebeple öğretmenlerden öğrencinin edindiği bir kazanımın, onun gelişiminde başka bir alanı da etkileyeceğini dikkate almaları beklenir.

Öğretim programları bireysel farklılıklara ilişkin hassasiyetler göz önünde bulundurularak yapılandırılmıştır. Kalıtsal, çevresel ve kültürel faktörlerden kaynaklanan bireysel farklılıklar ilgi, ihtiyaç ve yönelme açısından da kendini belli eder. Bireyler hem başkalarından farklılık gösterir hem de kendi içinde farklı özelliklere sahiptir.

Gelişim hayat boyu sürmekle birlikte bu gelişimin hızı evrelere göre değişkendir. Hızın yüksek olduğu evreler gelişim açısından riskli ve kritiktir. Söz gelimi ergenlik dönemi kimlik edinimi için kritik dönemdir ve eğitim bu dönemde kimlik edinimini destekleyici sosyal etkileşimleri artırır ve yönetir. Bu sebeple öğretmenlerin gelişim hızının yüksek olduğu zamanlarda öğrencilerin durumuna daha duyarlı davranması beklenir.

2. TÜRK SANAT MÜZİĞİ KORO DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Yunanca “Khoros”, Latince “Chorus”, İtalyanca “Coro” sözcükleriyle ifade edilen ve dilimize “Koro” olarak yerleşen bu terim, tek ve çok sesli müzik yapıtlarını seslendirmek üzere bir araya gelen seslendirici/yorumcu/icracı topluluğu anlamında kullanılmaktadır.

Türk müziğinde toplu icra geleneği, Türk müziğinin başlangıcından günümüze kadar varlığını sürdürmüştür. “Koro” adını taşıyan topluluklar, yüzyıllardır süregelen toplu icra geleneğinin bir getirisidir. Türklerin İslamiyet’i kabulünden sonra Türk müziği toplu icra geleneğinde gerek çalgısal gerekse icra teknikleri bakımından önemli değişimler ve gelişmeler yaşanmıştır. İslam kültürünün katmış olduğu maneviyat ile Türk müziğinin nazariyat ve icrasının gelişimi hız kazanmış ve bunun sonucunda hem dini hem de din dışı formlarda derin bir musiki ve icra anlayışı ortaya çıkmıştır.

Türk Sanat Müziği Koro Dersi Öğretim Programı hazırlanırken Türk Sanat Müziği Teori dersiyle eşgüdümlü şekilde ve toplu icra yoluyla makam, usul ve form bilgisinin pekiştirilmesi, teorik kazanımların uygulamaya dökülürken yine makam, usul ve form açısından en uygun sözlü eserlerin icra edilip zengin bir repertuvar oluşturulması hedeflenir. Türk müziğinin saygın güftekar ve bestekârlarının tanıtılarak öğrencilerin Türk müzik kültürüne ve kültürel değerlerine sahip çıkan bireyler olmaları amaçlanır.

2.1. TÜRK SANAT MÜZİĞİ KORO DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI’NIN ÖZEL AMAÇLARI

Bu programla öğrencilerin aşağıda belirtilen amaçlara ulaşmaları beklenmektedir:

- Çalışmalarında zamanı planlı ve verimli kullanma alışkanlığı kazanmaları
- Çalışılan eserlerin dönem özelliklerini belirleme, koro eserlerini güzel ve etkili seslendirme becerisi kazanmaları
- Kendilerini müzik yoluyla ifade etmeleri
- Bilinçli bir müzik dinleyicisi olmaları
- Müzikal duyarlılık, düşünme, yorumlama ve yaratıcılık becerilerini geliştirmeleri
- Koro şefiyle uyum ve toplu söyleme becerisi geliştirmeleri
- Koro kültürü ve disiplini kazanmaları
- Türk sanat müziğinin genel karakteristik özelliklerini kavramaları
- Türk sanat müziği eserlerini özelliklerine uygun seslendirmeleri
- Türk sanat müziği eserleri dağarcığına sahip olmaları
- Sahne ve performans becerisi kazanmaları
- Toplu çalışmalar aracılığı ile birlikte düşünme, birlikte hareket etme, sorumluluk ve paylaşma bilinci kazanmaları
- Ulusal ve uluslararası müzik etkinlikleriyle toplumunun sosyal ve kültürel gelişimine katkıda bulunmaları
- Geleneklerini bilerek geleceğe bakmaları, geleneğe ilişkin yüksek bir farkındalıkla teknolojinin imkânlarını kullanarak musiki kültürüne hizmet etmeleri

2.2. TÜRK SANAT MÜZİĞİ KORO DERSİNE ÖZGÜ BECERİLER

Türk Sanat Müziği Koro Dersi Öğretim Programı ile ulaşılmaması beklenen alana özgü beceriler şunlardır:

- Sesini doğru, güzel ve etkili kullanma
- Güzel şarkı söyleme temelini alma

- Türkçeyi doğru ve etkili kullanma
- Koral icra yapma
- Müziksel okuma
- Müziksel işitme
- Müzik kültürü kazanma
- Makam kavramını tanıma ve seslendirme
- Makamlar arası ilişkileri belirleyebilme
- Dinlediği eserin makamı hakkında çıkarımda bulunabilme
- Usul kavramını tanıma ve uygulama
- Sahne ve performans becerisi kazanma

2.3. TÜRK SANAT MÜZİĞİ KORO DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

- Öğretmen; öğrencileri millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerler bakımından besleyici, öğrencilere demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını yerine getirmede yol gösterici olmalıdır.
- Türk Sanat Müziği Koro Dersi Öğretim Programı ile kazandırılması hedeflenen becerilerin, evrensel öğretim yöntemlerinin yanında, Türk müziği eğitiminin geleneksel yöntemi olan usta çırak ilişkisi (meşk) ile de desteklenmesi göz önünde bulundurulmalıdır.
- Türk Sanat Müziği Koro Dersi Öğretim Programı'nda kazanımlar gerçekleştirilirken öğrenci grubunun ilgileri, çevre özellikleri, ihtiyaçları, beklentileri ve hazır bulunuşluk düzeyleri dikkate alınmalıdır.
- Seslendirilecek eserlerin seçiminde, sınıf seviyesi ve öğrenciler göz önünde bulundurulmalıdır.
- Öğrenme süreçlerinde; öğrencilerin düşüncelerini, araştırmalarını, sorun çözmelerini ve edindikleri bilgi ve beceriyi yeniden yapılandırıp hayata geçirmelerini destekleyen yöntem ve teknikler kullanılmalıdır.
- Öğrenci merkezli eğitim için yöntem ve tekniklerin belirlenmesi ve bunun sınıfta uygulanması, planlamanın en önemli bölümlerindendir. Öğrenci özellikleri doğru belirlendiğinde ve planlama aşamasına katıldığı anda hedeflere ulaşmak daha kolay olacaktır.
- Öğretmen, programda yer alan kazanımlara ve içeriğe bağlı kalmak koşuluyla eser ve etüt takviyesi yapabilir, ödev ve projeler verebilir.
- Öğrenci merkezli eğitim için benimsenen ilkeler, değerler ve hedefler; yöntem, teknik ve stratejilerin belirlenmesinde temel oluşturmaktadır. Bu teknik, bir öğretim yöntemi uygulamaya koyma biçimi ya da sınıf içinde yapılan işlemlerin bütünü olarak tanımlanabilir. Öğretmen bilgi aktarıcı, karar verici olmak yerine öğrencilerin öğrenme sürecine etkin katılımını sağlayarak öğrenmeyi kolaylaştıran olmalıdır. Bilgi ile öğrenci arasında köprü rolünü üstlenmelidir.
- Öğrenci katılımı sağlanarak gerçekleşecek öğrenme ve öğretim süreci, Türk sanat müziği koro dersi öğretimine yönelik temel becerilerin kazanılmasında ve öğrenilenlerin kalıcılığının sağlanmasında önemli rol oynayacaktır. Öğrenme sürecinde, öğrencilerin etkileşimleri sonucu öz saygı duygusu ile kişiler arası iletişimleri gelişerek toplumsal becerileri de artacaktır. Bu da başarıyı artırmada çok önemlidir.
- Öğrenme-öğretim etkinliklerinde, kazanımların edinilmesine yardımcı olabilecek uygun görsel, işitsel ve basılı materyallerden de yararlanılmalıdır.
- Öğrencilerin, öğretim sürecinde sahne ve performans becerilerini geliştirmelerine imkan sağlayan etkinlikler düzenlenmelidir.

- Öğretmen, kullanmayı planladığı öğretim tekniklerinin öğrenme ve öğretme sürecine uygun olmasına dikkat etmelidir. Yaratıcılığını kullanarak gerekli öğretim yöntemini iyi belirleyebilen bir öğretmen, eğitimin duyuşsal boyutuna ne kadar hizmet edebiliyorsa öğrencisini öğrenme etkinliğine o kadar yaklaştırıyor denebilir. Bu bakımdan programın uygulanması sırasında öğrenciyi merkeze alan, üstbilişsel farkındalık geliştirmesine olanak sağlayan ve öğretmenin rehber görevi gördüğü bir öğrenme-öğretme ortamı oluşturulması uygun olacaktır.
- Programda yer alan değerlerin yeri geldiğinde, etkinlik, çalışma, araştırma konusu veya okuma parçası olarak yer alması sağlanmalıdır.
- Her öğrencinin başarabilme deneyimini yaşaması için bireysel farklılıkları dikkate alınmalıdır.

2.4. KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU

10. SINIF			
ÜNİTE	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Oran %
İNSANDA SES SİSTEMİ, SES EĞİTİMİ UYGULAMALARI VE KORO KÜLTÜRÜ	27	6	8
MAKAM VE USUL UYGULAMALARI	42	14	19
ESER İCRA ÇALIŞMALARI	7	52	73
TOPLAM	76	72	100

11. SINIF			
ÜNİTE	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Oran %
İNSANDA SES SİSTEMİ, SES EĞİTİMİ UYGULAMALARI VE KORO KÜLTÜRÜ	9	4	6
MAKAM VE USUL UYGULAMALARI	42	14	19
ESER İCRA ÇALIŞMALARI	7	54	75
TOPLAM	58	72	100

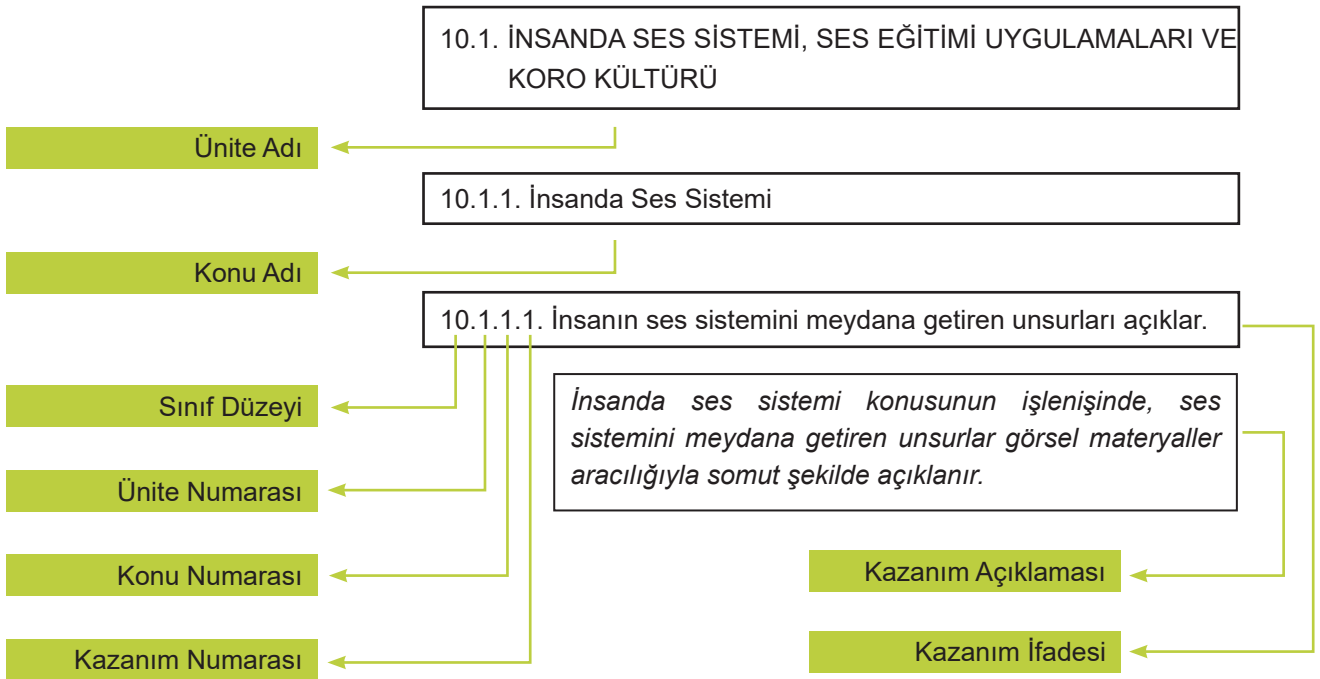
12. SINIF

ÜNİTE	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Oran %
SES EĞİTİMİ UYGULAMALARI VE KORO KÜLTÜRÜ	7	2	3
MAKAM VE USUL UYGULAMALARI	54	18	25
ESER İCRA ÇALIŞMALARI	9	52	72
TOPLAM	70	72	100

3. TÜRK SANAT MÜZİĞİ KORO DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

3.1. KAZANIMLARIN YAPISI

Ünite temelli yaklaşımın esas alındığı programda 10. sınıf düzeyinde üç, 11. sınıf düzeyinde üç, 12. sınıf düzeyinde üç ünite bulunmaktadır. Kazanımlar; sınıf düzeyi, ünite numarası, konu numarası ve kazanım numarası esas alınarak numaralandırılmıştır. Kazanımlara ilişkin açıklamalar, sınırlamalar veya uyarılar kazanımı takip eden satırda italik yazı karakteriyle ifade edilmiştir. Kazanımların yapısı aşağıda şematik olarak gösterilmiştir.

Şekil 1. Kazanımların Yapısı

3.2. SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

10. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

10.1. İNSANDA SES SİSTEMİ, SES EĞİTİMİ UYGULAMALARI VE KORO KÜLTÜRÜ

10.1.1. İnsanda Ses Sistemi

10.1.1.1. İnsanın ses sistemini meydana getiren unsurları açıklar.

İnsanda ses sistemi konusunun işlenişinde, ses sistemini meydana getiren unsurlar görsel materyaller aracılığıyla somut şekilde açıklanır.

10.1.1.2. Solunum organlarını açıklar.

10.1.1.3. Solunuma yardımcı organların şarkı söylemeye etkilerini açıklar.

10.1.1.4. Sesin üretildiği vibratör sistemi oluşturan unsurları açıklar.

10.1.1.5. Sesin büyütüldüğü rezonatör sistemi açıklar.

10.1.1.6. Sesin şekillendirildiği artikulator sistem öğelerini açıklar.

10.1.1.7. Koroda ses eğitiminin önemini açıklar.

10.1.1.8. İnsan sesinin gelişim sürecini açıklar.

10.1.1.9. Mutasyon döneminde sese meydana gelen değişiklikleri açıklar.

10.1.1.10. Ses sağlığını korumaya yönelik önlemleri açıklar.

10.1.1.11. Şarkı söylemede doğru duruş pozisyonunu ayırt eder.

10.1.2. Ses Eğitimi Uygulamaları

Konu Açıklaması: Ses eğitimi uygulamalarının kazanımlarında yer alan alıştırmalar diğer ünite-lerde yer alan eserlerin seslendirilmesine geçmeden önce mutlaka tekrarlanır.

10.1.2.1. Vücut rahatlığı için esneme-gevşeme alıştırmalarını uygular.

10.1.2.2. Şarkı söylerken doğru duruş pozisyonlarını uygular.

10.1.2.3. Solunum geliştirici alıştırmaları uygular.

10.1.2.4. Soluk verme alıştırmalarını uygular.

Hafif, orta kuvvetli, kuvvetli soluk verme alıştırmaları yapmaları istenir.

10.1.2.5. Glissando ses üretme alıştırmalarını uygular.

10.1.2.6. Bağlı-bağırsız ses üretme alıştırmalarını uygular.

10.1.2.7. Kısa-kesik ses üretme alıştırmalarını uygular.

10.1.2.8. Gittikçe artan-azalan ses üretme alıştırmalarını uygular.

10.1.3. Koro Kültürü

10.1.3.1. Koroda entonasyonu açıklar.

10.1.3.2. Koroda ses tekniğinin önemini açıklar.

10.1.3.3. Koroda homojenliğin önemini açıklar.

10.1.3.4. Koroda ritmik beraberliğin önemini açıklar.

10.1.3.5. Müzikal dinamiklerin eser icra etmede önemini açıklar.

10.1.3.6. Disiplinin koro için önemini açıklar.

a) Koro çalışmalarındaki önemi anlatılır.

b) Sahne performansındaki önemi anlatılır.

10.1.3.7. Koro içerisinde uyumun önemini açıklar.

a) Koro ve şef arasındaki uyumun önemi anlatılır.

b) Koro üyeleri arasındaki uyumun önemi anlatılır.

c) Koro içerisindeki iletişimin önemi anlatılır.

10.1.3.8. Koro başarısını artırmada üzerine düşen görevleri açıklar.

10.2. MAKAM VE USUL UYGULAMALARI

Ünite Açıklaması: Bu ünitedeki makamlar ve usuller konusu işlenirken aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir:

- a) Öğretilen makamla ilgili; Münir Nurettin Selçuk, Bekir Sıtkı Sezgin, Kâni Karaca, Hafız Sami, Hafız Burhan gibi üstatlardan gazel, kaside formlarında örnekler dinlenmeli, öğrencilerden sesleri ile doğaçlama/taksim yapmaları istenmelidir.
- b) Türk sanat müziğinde kullanılan vurmali çalgılar hakkında bilgi verilmelidir. Usulün elle vuruluşu ve ritim çalgısıyla vuruluşu arasındaki farkı vurgulanmalıdır.
- c) Öğretilen makamlarda öğrencilerin kulağında yer etmiş ninniler, popüler müzik şarkıları, marşlar, türküler dinletilmelidir.
- ç) Öğretilen makamlara yönelik ses açma çalışmaları yapılmalıdır.

10.2.1. Bûselik Makamı

- 10.2.1.1. Bûselik makamının dizisini açıklar.
- 10.2.1.2. Bûselik makamında seyir yapar.
- 10.2.1.3. Bûselik makamında yazılmış eserlerin solfejini yapar.
- 10.2.1.4. Bûselik makamında yazılmış eserlerin solfejini yaparken usulünü eliyle vurur.
- 10.2.1.5. Bûselik makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirir.
- 10.2.1.6. Bûselik makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirirken usulünü eliyle vurur.

10.2.2. Kürdî Makamı

- 10.2.2.1. Kürdî makamının dizisini açıklar.
- 10.2.2.2. Kürdî makamında seyir yapar.
- 10.2.2.3. Kürdî makamında yazılmış eserlerin solfejini yapar.
- 10.2.2.4. Kürdî makamında yazılmış eserlerin solfejini yaparken usulünü eliyle vurur.
- 10.2.2.5. Kürdî makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirir.
- 10.2.2.6. Kürdî makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirirken usulünü eliyle vurur.

10.2.3. Rast Makamı

- 10.2.3.1. Rast makamının dizisini açıklar.
- 10.2.3.2. Rast makamında seyir yapar.
- 10.2.3.3. Rast makamında yazılmış eserlerin solfejini yapar.
- 10.2.3.4. Rast makamında yazılmış eserlerin solfejini yaparken usulünü eliyle vurur.
- 10.2.3.5. Rast makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirir.
- 10.2.3.6. Rast makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirirken usulünü eliyle vurur.

10.2.4. Uşşak Makamı

- 10.2.4.1. Uşşak makamının dizisini açıklar.
- 10.2.4.2. Uşşak makamında seyir yapar.
- 10.2.4.3. Uşşak makamında yazılmış eserlerin solfejini yapar.
- 10.2.4.4. Uşşak makamında yazılmış eserlerin solfejini yaparken usulünü eliyle vurur.
- 10.2.4.5. Uşşak makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirir.
- 10.2.4.6. Uşşak makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirirken usulünü eliyle vurur.

10.2.5. Hüseyinî Makamı

- 10.2.5.1. Hüseyinî makamının dizisini açıklar.
- 10.2.5.2. Hüseyinî makamında seyir yapar.
- 10.2.5.3. Hüseyinî makamında yazılmış eserlerin solfejini yapar.
- 10.2.5.4. Hüseyinî makamında yazılmış eserlerin solfejini yaparken usulünü eliyle vurur.
- 10.2.5.5. Hüseyinî makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirir.
- 10.2.5.6. Hüseyinî makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirirken usulünü eliyle vurur.

10.2.6. Hicaz Makamı

- 10.2.6.1. Hicaz makamının dizisini açıklar.
- 10.2.6.2. Hicaz makamında seyir yapar.
- 10.2.6.3. Hicaz makamında yazılmış eserlerin solfejini yapar.
- 10.2.6.4. Hicaz makamında yazılmış eserlerin solfejini yaparken usulünü eliyle vurur.
- 10.2.6.5. Hicaz makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirir.
- 10.2.6.6. Hicaz makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirirken usulünü eliyle vurur.

10.2.7. Zîrgüleli Hicaz Makamı

- 10.2.7.1. Zîrgüleli hicaz makamının dizisini açıklar.
- 10.2.7.2. Zîrgüleli hicaz makamında seyir yapar.
- 10.2.7.3. Zîrgüleli hicaz makamında yazılmış eserlerin solfejini yapar.
- 10.2.7.4. Zîrgüleli hicaz makamında yazılmış eserlerin solfejini yaparken usulünü eliyle vurur.
- 10.2.7.5. Zîrgüleli hicaz makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirir.
- 10.2.7.6. Zîrgüleli hicaz makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirirken usulünü eliyle vurur.

10.3. ESER İCRA ÇALIŞMALARI

Ünite Açıklaması: Bu üniteadaki makamlar konusu işlenirken aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir:

- a) Eser, sözleriyle seslendirilmeden önce terennüm heceleriyle söylenerek hece bağı yapılmalıdır.
- b) Öğrenilen makamlara yönelik ses açma çalışmaları yapılmalıdır.
- c) Güftelerdeki anlamı bilinmeyen kelimeler belirlenmeli, bu kelimelerin anlamları açıklanmalıdır.
- ç) Soluk yerleri, güftelerdeki anlam bütünlüğü düşünülerek belirlenmelidir.
- d) Eserlerin güftelerini ezberlemeleri istenir.
- e) Eseri icra ederken şefin yönergeleri uygulanmalı, nüanslara dikkat edilmeli ve koristler arasındaki uyumun önemi vurgulanmalıdır.

10.3.1. Bûselik Makamı

- 10.3.1.1. Bûselik makamında yazılmış farklı formdaki eserleri icra eder.

10.3.2. Kürdî Makamı

- 10.3.2.1. Kürdî makamında yazılmış farklı formdaki eserleri icra eder.

10.3.3. Rast Makamı

- 10.3.3.1. Rast makamında yazılmış farklı formdaki eserleri icra eder.

10.3.4. Uşşak Makamı

10.3.4.1. Uşşak makamında yazılmış farklı formdaki eserleri icra eder.

10.3.5. Hüseyinî Makamı

10.3.5.1. Hüseyinî makamında yazılmış farklı formdaki eserleri icra eder.

10.3.6. Hicaz Makamı

10.3.6.1. Hicaz makamında yazılmış farklı formdaki eserleri icra eder.

10.3.7. Zirgüleli Hicaz Makamı

10.3.7.1. Zirgüleli hicaz makamında yazılmış farklı formdaki eserleri icra eder.

11. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

11.1. İNSANDA SES SİSTEMİ, SES EĞİTİMİ UYGULAMALARI VE KORO KÜLTÜRÜ

11.1.1. İnsanda Ses Sistemi

- 11.1.1.1. Kadın-erkeklerde register bölgelerini açıklar.
- 11.1.1.2. Kadın-erkek ses türlerini açıklar.

11.1.2. Ses Eğitimi Uygulamaları

Konu Açıklaması: Ses eğitimi uygulamalarının kazanımlarında yer alan alıştırmalar diğer ünite-lerde yer alan eserlerin seslendirilmesine geçmeden önce mutlaka tekrarlanır.

- 11.1.2.1. Ses üretme-yayma alıştırmaları uygular.
- 11.1.2.2. Solunum çalışmasında forte-piano söyleme alıştırmaları yapar.
- 11.1.2.3. Bağlı-kesik söyleme alıştırmaları yapar.
- 11.1.2.4. Artikülasyon geliştirici alıştırmalar yapar.
- 11.1.2.5. Rezonans çalışmasında doğru ses üretir.
- 11.1.2.6. Entonasyon geliştirme alıştırmaları uygular.

11.1.3. Koro Kültürü

- 11.1.3.1. Koro türlerini kuruluş amaçlarına göre açıklar.

11.2. MAKAM VE USUL UYGULAMALARI

Ünite Açıklaması: Bu ünitedeki makamlar ve usuller konusu işlenirken aşağıdaki hususlara dikkat edil-melidir:

- a) Öğretilen makamla ilgili; Münir Nurettin Selçuk, Bekir Sıtkı Sezgin, Kâni Karaca, Hafız Sami, Hafız Burhan gibi üstatlardan gazel, kaside formlarında örnekler dinlenmeli, öğrencilerden sesleri ile doğaçlama/ taksim yapmaları istenmelidir.
- b) Türk sanat müziğinde kullanılan vurmali çalgılar hakkında bilgi verilmelidir. Usulün elle vuruluşu ve ritim çalgısıyla vuruluşu arasındaki farkı vurgulanmalıdır.
- c) Öğretilen makamlarda öğrencilerin kulağında yer etmiş ninniler, popüler müzik şarkıları, marşlar, türküler dinletilmelidir.
- ç) Öğretilen makamlara yönelik ses açma çalışmaları yapılmalıdır.

11.2.1. Mâhur Makamı

- 11.2.1.1. Mâhur makamının dizisini açıklar.
- 11.2.1.2. Mâhur makamında seyir yapar.
- 11.2.1.3. Mâhur makamında yazılmış eserlerin solfejini yapar.

Majör tonalitede yazılmış solfej etütleriyle de karşılaştırılarak arasındaki farklar anlatılır.

- 11.2.1.4. Mâhur makamında yazılmış eserlerin solfejini yaparken usulünü eliyle vurur.
- 11.2.1.5. Mâhur makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirir.
- 11.2.1.6. Mâhur makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirirken usulünü eliyle vurur.

11.2.2. Acem-aşiran Makamı

- 11.2.2.1. Acem-aşiran makamının dizisini açıklar.
- 11.2.2.2. Acem-aşiran makamında seyir yapar.
- 11.2.2.3. Acem-aşiran makamında yazılmış eserlerin solfejini yapar.
- 11.2.2.4. Acem-aşiran makamında yazılmış eserlerin solfejini yaparken usulünü eliyle vurur.
- 11.2.2.5. Acem-aşiran makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirir.
- 11.2.2.6. Acem-aşiran makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirirken usulünü eliyle vurur.

11.2.3. Nihâvend Makamı

- 11.2.3.1. Nihâvend makamının dizisini açıklar.
- 11.2.3.2. Nihâvend makamında seyir yapar.
Bûselik makamındaki seyir örnekleri ile arasındaki farklar açıklanır.
- 11.2.3.3. Nihâvend makamında yazılmış eserlerin solfejini yapar.
- 11.2.3.4. Nihâvend makamında yazılmış eserlerin solfejini yaparken usulünü eliyle vurur.
- 11.2.3.5. Nihâvend makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirir.
- 11.2.3.6. Nihâvend makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirirken usulünü eliyle vurur.

11.2.4. Sultânîyegâh Makamı

- 11.2.4.1. Sultânîyegâh makamının dizisini açıklar.
- 11.2.4.2. Sultânîyegâh makamında seyir yapar.
Bûselik makamındaki seyir örnekleri ile arasındaki farklar açıklanır.
- 11.2.4.3. Sultânîyegâh makamında yazılmış eserlerin solfejini yapar.
- 11.2.4.4. Sultânîyegâh makamında yazılmış eserlerin solfejini yaparken usulünü eliyle vurur.
- 11.2.4.5. Sultânîyegâh makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirir.
- 11.2.4.6. Sultânîyegâh makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirirken usulünü eliyle vurur.

11.2.5. Kürdili-hicazkâr Makamı

- 11.2.5.1. Kürdili-hicazkâr makamının dizisini açıklar.
Şeddi olduğu kürdî makamı dizisi açıklanır.
- 11.2.5.2. Kürdili-hicazkâr makamında seyir yapar.
- 11.2.5.3. Kürdili-hicazkâr makamında yazılmış eserlerin solfejini yapar.
- 11.2.5.4. Kürdili-hicazkâr makamında yazılmış eserlerin solfejini yaparken usulünü eliyle vurur.
- 11.2.5.5. Kürdili-hicazkâr makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirir.
- 11.2.5.6. Kürdili-hicazkâr makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirirken usulünü eliyle vurur.

11.2.6. Zirgüleli Sûzinak Makamı

11.2.6.1. Zirgüleli sûzinak makamının dizisini açıklar.

Zirgüleli sûzinak dizisi içindeki eksik aralıklar açıklanır.

11.2.6.2. Zirgüleli sûzinak makamında seyir yapar.

11.2.6.3. Zirgüleli sûzinak makamında yazılmış eserlerin solfejini yapar.

11.2.6.4. Zirgüleli sûzinak makamında yazılmış eserlerin solfejini yaparken usulünü eliyle vurur.

11.2.6.5. Zirgüleli sûzinak makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirir.

11.2.6.6. Zirgüleli sûzinak makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirirken usulünü eliyle vurur.

11.2.7. Hicazkâr Makamı

11.2.7.1. Hicazkâr makamının dizisini açıklar.

Hicazkâr dizisi içindeki artık aralıklar açıklanır.

11.2.7.2. Hicazkâr makamında seyir yapar.

11.2.7.3. Hicazkâr makamında yazılmış eserlerin solfejini yapar.

11.2.7.4. Hicazkâr makamında yazılmış eserlerin solfejini yaparken usulünü eliyle vurur.

11.2.7.5. Hicazkâr makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirir.

11.2.7.6. Hicazkâr makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirirken usulünü eliyle vurur.

11.3. ESER İCRA ÇALIŞMALARI

Ünite Açıklaması: Bu üniteadaki makamlar konusu işlenirken aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir:

- a) Eser, sözleriyle seslendirilmeden önce terennüm heceleriyle söylenerek hece bağı yapılmalıdır.
- b) Öğrenilen makamlara yönelik ses açma çalışmaları yapılmalıdır.
- c) Güftelerdeki anlamı bilinmeyen kelimeler belirlenmeli, bu kelimelerin anlamları açıklanmalıdır.
- ç) Soluk yerleri, güftelerdeki anlam bütünlüğü düşünülerek belirlenmelidir.
- d) Eserlerin güftelerini ezberlemeleri istenir.
- e) Eseri icra ederken şefin yönergeleri uygulanmalı, nüanslara dikkat edilmeli ve koristler arasındaki uyumun önemi vurgulanmalıdır.

11.3.1. Mâhur Makamı

11.3.1.1. Mâhur makamında yazılmış farklı formdaki eserleri icra eder.

11.3.2. Acem-aşiran Makamı

11.3.2.1. Acem-aşiran makamında yazılmış farklı formdaki eserleri icra eder.

11.3.3. Nihâvend Makamı

11.3.3.1. Nihâvend makamında yazılmış farklı formdaki eserleri icra eder.

11.3.4. Sultânîyegâh Makamı

11.3.4.1. Sultânîyegâh makamında yazılmış farklı formdaki eserleri icra eder.

11.3.5. Kürdili-hicazkâr Makamı

11.3.5.1. Kürdili-hicazkâr makamında yazılmış farklı formdaki eserleri icra eder.

11.3.6. Zîrgüleli Sûzinak Makamı

11.3.6.1. Zîrgüleli sûzinak makamında yazılmış farklı formdaki eserleri icra eder.

11.3.7. Hicazkâr Makamı

11.3.7.1. Hicazkâr makamında yazılmış farklı formdaki eserleri icra eder.

12. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

12.1. SES EĞİTİMİ UYGULAMALARI VE KORO KÜLTÜRÜ

12.1.1. Ses Eğitimi Uygulamaları

Konu Açıklaması: Ses eğitimi uygulamalarının kazanımlarında yer alan alıştırmalar diğer ünite-lerde yer alan eserlerin seslendirilmesine geçmeden önce mutlaka tekrarlanır.

12.1.1.1. Alt-üst ses genişletme alıştırmaları yapar.

12.1.1.2. Tonlama alıştırmaları yapar.

12.1.1.3. Vurgulama alıştırmaları yapar.

12.1.1.4. Konuşmasını geliştirmeye yönelik alıştırmaları yapar.

12.1.2. Koro Kültürü

12.1.2.1. Geçmişten günümüze Türk müziğinde solo-toplu söyleme uygulamalarını açıklar.

12.1.2.2. Toplu söyleme etkinliklerinin toplum yaşantısına katkılarını açıklar.

12.1.2.3. Koro çalışmalarının koro üyelerine kazandırdığı davranışları açıklar.

12.2. MAKAM VE USUL UYGULAMALARI

Ünite Açıklaması: Bu ünitedeki makamlar ve usuller konusu işlenirken aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir:

a) Öğretilen makamla ilgili; Münir Nurettin Selçuk, Bekir Sıtkı Sezgin, Kâni Karaca, Hafız Sami, Hafız Burhan gibi üstatlardan gazel, kaside formlarında örnekler dinlenmeli, öğrencilerden sesleri ile doğaçlama/taksim yapmaları istenmelidir.

b) Türk sanat müziğinde kullanılan vurmali çalgılar hakkında bilgi verilmelidir. Usulün elle vuruluşu ve ritim çalgısıyla vuruluşu arasındaki farkı vurgulanmalıdır.

c) Öğretilen makamlarda öğrencilerin kulağında yer etmiş ninniler, popüler müzik şarkıları, marşlar, türküler dinletilmelidir.

ç) Öğretilen makamlara yönelik ses açma çalışmaları yapılmalıdır.

12.2.1. Segâh Makamı

12.2.1.1. Segâh makamının dizisini açıklar.

12.2.1.2. Segâh makamında seyir yapar.

12.2.1.3. Segâh makamında yazılmış eserlerin solfejini yapar.

12.2.1.4. Segâh makamında yazılmış eserlerin solfejini yaparken usulünü eliyle vurur.

12.2.1.5. Segâh makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirir.

12.2.1.6. Segâh makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirirken usulünü eliyle vurur.

12.2.2. Hüzzam Makamı

12.2.2.1. Hüzzam makamının dizisini açıklar.

12.2.2.2. Hüzzam makamında seyir yapar.

12.2.2.3. Hüzzam makamında yazılmış eserlerin solfejini yapar.

12.2.2.4. Hüzzam makamında yazılmış eserlerin solfejini yaparken usulünü eliyle vurur.

12.2.2.5. Hüzzam makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirir.

12.2.2.6. Hüzzam makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirirken usulünü eliyle vurur.

12.2.3. Acem-Kürdî Makamı

- 12.2.3.1. Acem-Kürdî makamının dizisini açıklar.
- 12.2.3.2. Acem-Kürdî makamında seyir yapar.
- 12.2.3.3. Acem-Kürdî makamında yazılmış eserlerin solfejini yapar.
- 12.2.3.4. Acem-Kürdî makamında yazılmış eserlerin solfejini yaparken usulünü eliyle vurur.
- 12.2.3.5. Acem-Kürdî makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirir.
- 12.2.3.6. Acem-Kürdî makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirirken usulünü eliyle vurur.

12.2.4. Sabâ Makamı

- 12.2.4.1. Sabâ makamının dizisini açıklar.
- 12.2.4.2. Sabâ makamında seyir yapar.
Sabâ makamında yapılmış ney taksimleri dinlenir. Sabâ makamının dinî müzikteki yeri vurgulanır.
- 12.2.4.3. Sabâ makamında yazılmış eserlerin solfejini yapar.
- 12.2.4.4. Sabâ makamında yazılmış eserlerin solfejini yaparken usulünü eliyle vurur.
- 12.2.4.5. Sabâ makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirir.
- 12.2.4.6. Sabâ makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirirken usulünü eliyle vurur.

12.2.5. Muhayyer-Kürdî Makamı

- 12.2.5.1. Muhayyer-Kürdî makamının dizisini açıklar.
- 12.2.5.2. Muhayyer-Kürdî makamında seyir yapar.
- 12.2.5.3. Muhayyer-Kürdî makamında yazılmış eserlerin solfejini yapar.
- 12.2.5.4. Muhayyer-Kürdî makamında yazılmış eserlerin solfejini yaparken usulünü eliyle vurur.
- 12.2.5.5. Muhayyer-Kürdî makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirir.
- 12.2.5.6. Muhayyer-Kürdî makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirirken usulünü eliyle vurur.

12.2.6. Nikriz Makamı

- 12.2.6.1. Nikriz makamının dizisini açıklar.
- 12.2.6.2. Nikriz makamında seyir yapar.
- 12.2.6.3. Nikriz makamında yazılmış eserlerin solfejini yapar.
- 12.2.6.4. Nikriz makamında yazılmış eserlerin solfejini yaparken usulünü eliyle vurur.
- 12.2.6.5. Nikriz makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirir.
Zeybek örnekleri dinletilir.
- 12.2.6.6. Nikriz makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirirken usulünü eliyle vurur.

12.2.7. Neveser Makamı

- 12.2.7.1. Neveser makamının dizisini açıklar.
- 12.2.7.2. Neveser makamında seyir yapar.
- 12.2.7.3. Neveser makamında yazılmış eserlerin solfejini yapar.
- 12.2.7.4. Neveser makamında yazılmış eserlerin solfejini yaparken usulünü eliyle vurur.
- 12.2.7.5. Neveser makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirir.
- 12.2.7.6. Neveser makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirirken usulünü eliyle vurur.

12.2.8. Eviç Makamı

- 12.2.8.1. Eviç makamının dizisini açıklar.
- 12.2.8.2. Eviç makamında seyir yapar.
- 12.2.8.3. Eviç makamında yazılmış eserlerin solfejini yapar.
- 12.2.8.4. Eviç makamında yazılmış eserlerin solfejini yaparken usulünü eliyle vurur.
- 12.2.8.5. Eviç makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirir.
- 12.2.8.6. Eviç makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirirken usulünü eliyle vurur.

12.2.9. Ferahnâk Makamı

- 12.2.9.1. Ferahnâk makamının dizisini açıklar.
- 12.2.9.2. Ferahnâk makamında seyir yapar.
- 12.2.9.3. Ferahnâk makamında yazılmış eserlerin solfejini yapar.
- 12.2.9.4. Ferahnâk makamında yazılmış eserlerin solfejini yaparken usulünü eliyle vurur.
- 12.2.9.5. Ferahnâk makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirir.
- 12.2.9.6. Ferahnâk makamında yazılmış eserleri sözleriyle seslendirirken usulünü eliyle vurur.

12.3. ESER İCRA ÇALIŞMALARI

Ünite Açıklaması: Bu ünitedeki makamlar konusu işlenirken aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir:

- a) Eser, sözleriyle seslendirilmeden önce terennüm heceleriyle söylenerek hece bağı yapılmalıdır.
- b) Öğrenilen makamlara yönelik ses açma çalışmaları yapılmalıdır.
- c) Güftelerdeki anlamı bilinmeyen kelimeler belirlenmeli, bu kelimelerin anlamları açıklanmalıdır.
- ç) Soluk yerleri, güftelerdeki anlam bütünlüğü düşünülerek belirlenmelidir.
- d) Eserlerin güftelerini ezberlemeleri istenir.
- e) Eseri icra ederken şefin yönergeleri uygulanmalı, nüanslara dikkat edilmeli ve koristler arasındaki uyumun önemi vurgulanmalıdır.

12.3.1. Segâh Makamı

- 12.3.1.1. Segâh makamında yazılmış farklı formdaki eserleri icra eder.

12.3.2. Hüzzam Makamı

- 12.3.2.1. Hüzzam makamında yazılmış farklı formdaki eserleri icra eder.

12.3.3. Acem-Kürdî Makamı

12.3.3.1. Acem-Kürdî makamında yazılmış farklı formdaki eserleri icra eder.

12.3.4. Sabâ Makamı

12.3.4.1. Sabâ makamında yazılmış farklı formdaki eserleri icra eder.

12.3.5. Muhayyer-Kürdî Makamı

12.3.5.1. Muhayyer-Kürdî makamında yazılmış farklı formdaki eserleri icra eder.

12.3.6. Nikriz Makamı

12.3.6.1. Nikriz makamında yazılmış farklı formdaki eserleri icra eder.

12.3.7. Neveser Makamı

12.3.7.1. Neveser makamında yazılmış farklı formdaki eserleri icra eder.

12.3.8. Eviç Makamı

12.3.8.1. Eviç makamında yazılmış farklı formdaki eserleri icra eder.

12.3.9. Ferahnâk Makamı

12.3.9.1. Ferahnâk makamında yazılmış farklı formdaki eserleri icra eder.